

Aktiebolaget Edgar Wallace

Återutgivning av text från 1937

En publikation från
e-boksbiblioteket.se

Aktiebolaget

Edgar Wallace.

Återutgivning av text från 1937

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-639-6

Copyright © 2020 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.
Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du veta mer om en av världens mest populära deckarförfattare i början av 1900-talet.

Trots att böckerna som Edgar Wallace skrev sålde i miljonupplagor så visade det sig att han var utblottad när han avled 1932.

I den här texten får du veta hur det gick till när hans efterlevande inte bara lyckades betala hans stora skulder efter ett liv i lyx – utan också gå med vinst.

Den här texten publicerades ursprungligen år 1937 i tidningen »Aftonbladet» med titeln »Aktiebolaget Edgar Wallace – en jätteaffär». Texten publicerades anonymt.

Eftersom den här texten skrevs i början av 1900-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

Aktiebolaget Edgar Wallace – en jätteaffär

Den här texten publicerades ursprungligen år 1937 i tidningen »Aftonbladet» med titeln »Aktiebolaget Edgar Wallace – en jätteaffär». Texten publicerades anonymt.

Tillfälligheterna göra ofta romanhjältarna, en nervchock har inbringat miljoner.

Edgar Wallaces arvingar ha nyligen bildat ett aktiebolag, som skall ha till syfte att göra så mycket pengar som möjligt av den berömde författarens litterära kvarlåtenskap:

När Edgar Wallace avled för fem år sedan, efterlämnade han skulder på inte mindre än 120.000 pund, men tack vare de regelbundet och ganska rikligt inflytande inkomsterna från hans arbeten nedbragtes stärbhusets skuld mycket snart till 64.000 pund. Under de två första åren efter hans död gingo hans böcker så briljant, att skulder på 35.000 pund kunde likvideras. Sedan dess ha de återstående skulderna betalats, och när den saken var klar, bildade arvingarna ett aktiebolag, som i rena utdelningar redan betalat ut 7.000 pund.

Edgar Wallace är inte det enda exemplet på hur en författares lit-

terära produktion kunnat bli uppslaget till en hel liten industri. Edgar Rice Burroughs Tarzan har t. ex. visat sig vara en riktig guldgruva. År 1913 skrev Burroughs sin första bok "Tarzan hos aporna", som slog ner som en bomb och hastigt gick ut i en upplaga på 3 miljoner exemplar och nu är översatt till tjugutvå olika språk. Under de senaste tio åren har Burroughs skrivit ytterligare tjugufyra böcker, som gjort sin författare till miljonär.

Redan år 1913 tog Burroughs patent på sin Tarzan, och senare bildade han ett stort bolag, Edgar Rice Burroughs Corporation, som började att slå mynt av Tarzan-idén på alla möjliga sätt. Framför allt fick filmen ta hand om Tarzan, men en nästan ännu större inkomstkälla är reklamen. Det finns Tarzanromaner, men det finns också Tarzantvål, Tarzantuggummi, Tarzanbrösthållare och en massa andra konsumtionsartiklar och "specialiteter", som gå under namnet Tarzan. Och på allt detta sitter Edgar Rice Burroughs Corporation och håvar in pengar.

Burroughs fick sin Tarzan-idé tack vare ett ovanligt lyckligt infall. Men romanfigurer kunna också uppstå på många andra vägar. Ödet spinner sina trådar mycket välvilligt ibland för herrar romanförfattare. Den amerikanske kriminalromanförfattaren S. S. van Dine blev t. ex. miljonär på ett nervsammanbrott. Ännu år 1923 var van Dine, som egentligen hetter Wright, en utfattig journalist, som tjänade en penning för dagen så gott han kunde. Så drabbades han en dag av ett nervsammanbrott och blev inlagd på sjukhus, och där blev han liggande i tre år. Hans tillstånd var ytterst allvarligt, och läkarna hade inte mycket hopp om att kunna återge hälsan.

I hela tre år måste Wright hålla sig stillaliggande på rygg, och för att fördriva tiden läste han den ena engelska detektivromanen efter

den andra. Då kom han en vacker dag på den idén att själv skriva en kriminalroman och skapa en splitterny detektivtyp, ett slags amerikansk motsvarighet till Sherlock Holmes. Och så debuterade S. S. van Dine med sina tre första kriminalromaner under den gemensamma titeln "Murder Cases", och debuten blev en jättesuccès. Det var S. S. van Dine, som skapade den eleganta mästardetektiven Philo Vance, som satt hemma i sin länsstol i det furstligt inredda biblioteket och löste kriminalproblem i en handvändning bara genom psykologiska analyser och kombinationer. Vad Sherlock Holmes blev för Europa, blev Philo Vance för Amerika. Och medan Wright sakta men säkert tillfrisknade, blev han samtidigt lika säkert men ännu fortare miljonär. Numera har Wright — S. S. van Dine inte stort mer att göra än att ägna sig åt sin privata hobby, som är att samla detektivromaner. Han anses äga det rikhaltigaste och mest utäökt bibliotek av kriminalromaner, som finns i hela världen.

Sådant kan naturligtvis hända i de obegränsade möjligheternas land, men det kan också inträffa på andra håll, där Ödet någon gång också kan ha sina nycker. Den österrikiske författaren Ludwig Ganghofer, "högländsromanens fader", hade t. ex. en teaterbrand att tacka för sin berömmelse. Den 8 december 1881 drabbades Wiener Ringtheater av en förödande eldsvåda mitt under pågående föreställning, och nära 400 människor fingo sätta livet till. Ludwig Ganghofer var på den tiden förlovad med skådespelerskan Kathinka Engel, som alltid hade för vana att sitta på parketten som åskådare vid de föreställningar, där hon själv inte medverkade. Ludwig Ganghofer greps av den djupaste förtvivlan, när han fick höra talas om branden, ty han var säker på att Kathinka Engel befunnit sig på parketten, och han kunde under hela natten inte komma i förbindelse med henne.

Hemma i hennes bostad hade man inte reda på var hon befann sig, och det stod alltså klart för Ganghofer, att hans fästmö var att finna bland offren.

Först morgonen därpå fick han veta sammanhanget. Kathinka Engel hade för en gångs skull försummat föreställningen för att i stället vaka en natt hos en sjuk släkting.

Den oerhörda nervspänningen under olycksnatten och den därpå följande lyckliga upplösningen försatte Ganghofer i ett slags trans, och under intrycket av denna sällsamma stämning började han utkastet till den högländsroman "Der Jäger vom Fall", som senare gjorde honom till en litterär berömdhet.

Viktiga ord och personer

Burroughs, Edgar Rice.

[1875–1950] Amerikansk författare. Är framför allt känd för att ha skapat Tarzan, och skrev under sin karriär 22 böcker om rollfiguren. Burroughs skrev också en populär bokserie om John Carter på Mars.

Engel, Katinka.

[1856–1930] Österrikisk operasångerska. Uppträdde bland annat på Ringtheater och Theater an der Wien. Gifte sig med den populära tyske författaren 1882.

Ganghofer, Ludwig.

[1855–1920] Tysk författare. Han är mest känd för sina många berättelser om landsbygden i Bayern. Hans böcker var mycket populära och nya upplagor säljs fortfarande i Tyskland. Hans böcker har sålts i mer än 30 miljoner exemplar.

Pund.

När den här texten publicerades var ett pund en relativt hög summa. Ett hus i London kostade i genomsnitt 450 pund att köpa. För ett pund kunde man köpa 50 bröd, 30 kilo socker eller

10 kilo bacon.

Ringtheater.

En populär teater i centrala Wien som slog upp portarna 1874. Till en början framfördes framför allt opera men man övergick senare till en blandning av traditionella pjäser, opera och varieté. Byggnaden började brinna strax före en föreställning den 8 december 1881 och 449 personer dödades.

Wallace, Edgar.

[1875–1932] Brittisk författare. Var en mycket flitig deckarförfattare och skrev hela 175 romaner och 15 teaterpjäser. Hans mest kända böcker är "Hämnanaren från Dartmoor" (1913) och "Mysteriet Milton" (1928). Han var också en av manusförfattarna till filmen "King Kong" (1933).

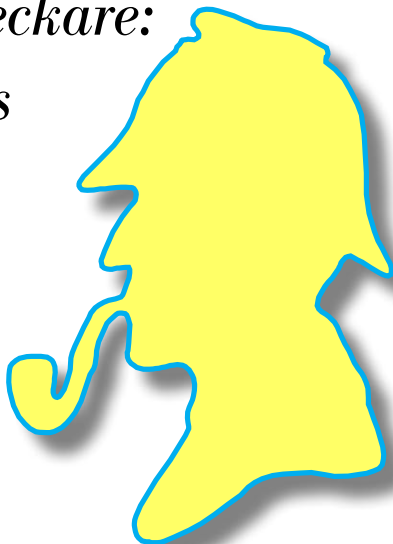
Van Dine, S. S.

[1888–1939] Pseudonym för den amerikanske författaren Willard Huntington Wright. Är mest känd för böckerna om deckaren Philo Vance.

*Om du gillade den här e-boken
så kolla in våra deckare:*

- *Sherlock Holmes*
- *Filip Collin*
- *Leo Carrington*
- *Asbjörn Krag*
- *Auguste Dupin*
- *Dick Donovan*

Mer info: www.klassiskadeckare.se